

De Blauwe Zwemkrab *Callinectes sapidus* RATHBUN, 1896 in de Westerschelde (België).

P. Van Damme & J. Maes

Callinectes sapidus is een Noordamerikaanse zoet- en brakwaterkrab die de afgelopen decennia op diverse plaatsen in Europa werd geïntroduceerd. De volwassen Blauwe Zwemkrab bewoont vooral riviermondingen en estuaria. Na paring trekken de wijfjes naar zee om eieren te leggen. De jonge krabben trekken vervolgens van de zee naar de estuaria.

De Blauwe Zwemkrab is gemakkelijk herkenbaar aan de grote, laterale stekels, de typische blauwe kleur van de looppoten, en de oranje en blauw gekleurde scharen. De maximale carapaxbreedte van de volwassen mannetjes en wijfjes bedraagt respectievelijk 223 en 175 mm (ADEMA, 1990).

De eerste vondst in Nederland dateert van 1932. Sindsdien zijn er nog 22 exemplaren aangetroffen, voornamelijk in het Deltagebied en in de Waddenzee (ADEMA, 1990). Uit België was er tot nu toe slechts één vondst bekend: in 1981 werd een dood exemplaar aangetroffen in het koelwatersysteem van de Bayerfabriek te Antwerpen.

In oktober 1993 werd in de Schelde ter hoogte van Doel een eerste levend (mannelijk) exemplaar aangetroffen. De krab werd gevonden in het koelwatersysteem van de kerncentrale van Doel. De carapaxbreedte, inclusief de lengte van de achterste antero-laterale stekel, was 19,5 cm. De krab werd nog 3 dagen levend gehouden in een zeewateraquarium.

Er zijn een aantal hypothesen om te verklaren hoe deze krabbensoort in onze wateren is terecht gekomen. De meeste auteurs veronderstellen dat alle

in Noord-Europa aangetroffen exemplaren toevallig geïntroduceerd werden via schepen. De veronderstelling dat de soort zich hier blijvend zou kunnen vestigen (ADEMA, 1983), werd voorlopig nog niet bevestigd. ADEMA (1990) suggereert dat alleen in industrieel koelwater met een voldoende hoge temperatuur een stabiele populatie kan gevormd worden. Ter hoogte van Doel, waar de Schelde thermisch opgewarmd wordt door het koelwater van de kerncentrale, is aan deze basisvoorwaarde voldaan. Ook voor andere geïntroduceerde krabben, zoals de Zuiderzeekrab *Rhithropanopeus harrisi* en de Chinese Wolhandkrab *Eriocheir sinensis* wordt t.h.v. Doel blijkbaar een gunstig microklimaat gevormd (VAN DAMME *et al.*, 1992). Het blijft echter nog een open vraag of het zeewater van de Noordzee voldoende warm is om ontwikkeling van jonge larven van de Blauwe Zwemkrab toe te laten.

Literatuur.

- ADEMA, J.P.H.M., 1983. Nogmaals de Blauwe zwemkrab.- Het Zeepaard, 47: 14-17.
ADEMA, J.P.H.M., 1990. Krabben van Nederland en België (Crustacea, Decapoda, Brachyura).- Leiden: Nationaal Historisch Museum, 244 p.
DAMME, P. VAN, J. MEES & S. MAEBE, 1992. Voorkomen van het Zuiderzeekrabbetje *Rhithropanopeus harrisi* (GOULD, 1841) in de Westerschelde.- De Strandvlo, 12(1): 19-21.

K.U. Leuven, Zoölogisch Instituut
Laboratorium voor Ecologie en Aquacultuur
Naamsestraat, 59
3000 Leuven